СУДДЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ
вул. Жилянська, 14, Київ, 01033

Прем'єр-міністрові України

ШМИГАЛЮ Д. А.

Шановний Денисе Анатолійовичу!

На розгляді Першого сенату Конституційного Суду України перебуває справа за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс), статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини".

Згідно з частиною четвертою статті 59 Закону України „Про Конституційний Суд України", для забезпечення повного та всебічного розгляду справи **прошу Вас до 20 грудня 2024 року** висловити позицію щодо конституційної скарги Матвійчук О.В. з урахуванням таких питань:

1) яка правова природа права на звернення, закріпленого статтею 40 Конституції України, в аспекті того, чи передбачає конституційна модель цього права можливість для громадян звертатися до громадських організацій і чи може законодавець покладати однаковий за змістом та обсягом обов'язок давати відповідь на звернення громадян на суб'єктів владних повноважень і громадські організації [цей обов'язок відповідно до Закону України „Про звернення громадян" включає, зокрема, надання відповідей: на висловлені поради, рекомендації щодо діяльності, а також на висловлені думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, удосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства; на прохання про сприяння реалізації закріплених Конституцією України і чинним законодавством прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності певних суб'єктів, висловлення думки щодо поліпшення їхньої діяльності; на прохання про визнання за особою відповідного статусу, прав чи свобод; на вимогу про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями певних суб'єктів];

2) чи корелюється правова природа (зокрема мета створення) громадських організацій із покладеним на них законодавством України обов'язком давати відповідь на звернення громадян; зокрема, чи є контроль держави за дотриманням цього обов'язку надмірним втручанням у діяльність громадських організацій;

3) чи властиве правовій природі парламентського контролю здійснення контролю за додержанням прав і свобод людини і громадянина іншими

Конституційний Суд України
366 -005 -07/4703 від 13.11.2024
G:\2024\Suddi\List\446.docx

суб'єктами, крім органів публічної влади та їх представників, зокрема громадськими організаціями;

4) чи може Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснювати парламентський контроль за додержанням інших прав і свобод людини і громадянина, крім конституційних; зокрема, чи має Уповноважений право згідно з оспорюваними в конституційній скарзі положеннями під час здійснення парламентського контролю діяти у спосіб, безпосередньо не визначений Конституцією України;

5) чи відповідає вимозі юридичної визначеності термін „законні вимоги Уповноваженого", використаний у статті 188^{40} Кодексу.

Додаток: копія конституційної скарги Матвійчук О.В. на 8 арк. (персональні дані знеособлено).

З повагою

суддя-доповідач **Ольга СОВГИРЯ**

Паперова копія оригіналу електронного документа

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Мін'юст
вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: http://www.minjust.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Судді Конституційного Суду України
Ользі СОВГИРІ

Шановна Ольго Володимирівно!

Міністерство юстиції України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигаля від 20 листопада 2024 року № 37273/1/1-24 (до Вашого листа від 13 листопада 2024 року № 366-005-07/4703) та у зв'язку з Вашим листом від 12 листопада 2024 року № 366-005-12/4691 розглянуло конституційну скаргу Матвійчук О.В. щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» та листом від 06 грудня 2024 року № 169062/15280-4-24/7.1.5 надіслало проєкт відповіді Кабінету Міністрів України.

З повагою

Перший заступник Міністра **Микола КУЧЕРЯВЕНКО**

Вікторія Попова 271 16 33, (067) 739 54 35

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 170333/194106-22-24/7.1.5 від 10.12.2024
Підписувач Кучерявенко Микола Петрович
Сертифікат 382367105294AF9704000000E66C380146811103
Дійсний з 07.11.2024 10:34:11 по 07.11.2026 10:34:11

Конституційний Суд України
12 / 2060 від 10.12.2024

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 15:11:55 10.12.2024

Назва файлу з підписом: Судді КСУ 194106-22-24 О. Совгирі щодо конституційної скарги Матвійчук О.В. щодо в-ті КУ статті 188 Купап, статті 22 ЗУ про Уповноваженого ВРУ.pdf.p7s
Розмір файлу з підписом: 18.3 КБ

Назва файлу без підпису: Судді КСУ 194106-22-24 О. Совгирі щодо конституційної скарги Матвійчук О.В. щодо в-ті КУ статті 188 Купап, статті 22 ЗУ про Уповноваженого ВРУ.pdf
Розмір файлу без підпису: 273.3 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Кучерявенко Микола Петрович
П.І.Б.: Кучерявенко Микола Петрович
Країна: Україна
РНОКПП: 2168701334
Організація (установа): Міністерство юстиції України
Код ЄДРПОУ: 00015622
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 13:31:14 10.12.2024
Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг
Серійний номер: 382367105294AF9704000000E66C380146811103
Тип носія особистого ключа: ЗНКІ е.ключ ІІТ Алмаз-1К
Серійний номер носія особистого ключа: А-398947
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Кваліфікований
Тип контейнера: Підпис та дані в окремих файлах (CAdES detached)
Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAdES-X Long)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2024.11.25 13:00

Паперова копія оригіналу
електронного документа

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008, тел. (044) 256 7624, телефакс (044) 254 0584, www.kmu.gov.ua

31060/0/2-24 від 21.12.2024

Судді
Конституційного Суду України
О. В. СОВГИРІ

На № 366-005-07/4703
від 13.11.2024

Шановна Ольго Володимирівно!

На Ваше звернення стосовно конституційної скарги Матвійчук О. В. щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" повідомляємо.

Щодо правової природи права на звернення

Право на звернення відіграє значну роль в демократизації політичного та суспільного ладу, забезпечує зв'язок між державою та громадянами, а також виконує важливі функції в управлінні державними справами.

Відповідно до Конституції України Україна є демократичною, соціальною, правовою державою (стаття 1). Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (стаття 3 Основного Закону України). Згідно із статтею 21 Конституції України усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані (частина друга статті 22 Конституції України).

В Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша і друга статті 8 Конституції України).

Згідно із статтею 40 Основного Закону України усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

Конституційний Суд України
07 / 2128 від 23.12.2024

Слід звернути увагу, що зазначені конституційні положення чітко визначають право на звернення саме до органів державної влади та органів місцевого самоврядування та їх посадових і службових осіб.

Закон України "Про звернення громадян" (далі — Закон) гарантує право громадян України на звернення не лише до органів державної влади, місцевого самоврядування, а також до об'єднань громадян. А органи державної влади і місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, об'єднання громадян, медіа, їх керівники та інші посадові особи в межах своїх повноважень зобов'язані, зокрема об'єктивно, всебічно і вчасно, перевіряти заяви чи скарги; забезпечувати поновлення порушених прав, реальне виконання прийнятих у зв'язку із заявою чи скаргою рішень; письмово повідомляти громадянина про результати перевірки заяви чи скарги і суть прийнятого рішення; особисто організовувати та перевіряти стан розгляду заяв чи скарг громадян, вживати заходів до усунення причин, що їх породжують, систематично аналізувати та інформувати населення про хід цієї роботи (стаття 19).

Така різниця у конституційно-правовому та законодавчому регулюванні права на звернення пов'язана з тим, що стаття 47 Конституції (Основний Закон) Української РСР від 1978 р. (з 17 вересня 1991 р. до 28 червня 1996 р. — Конституція (Основний Закон) України) гарантувала кожному громадянину право вносити в державні органи і громадські організації пропозиції про поліпшення їх діяльності, критикувати недоліки в роботі. Службові особи зобов'язані були у встановлені строки розглядати пропозиції та заяви громадян, давати на них відповіді і вживати необхідних заходів.

Аналогічні положення містяться в Законі України від.2 жовтня 1996 р. "Про звернення громадян", незважаючи на те, що стаття 40 Конституції України передбачає право на звернення лише до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб.

Щодо правової природи громадських об'єднань

Право громадян на свободу об'єднання є невід'ємним правом людини, закріпленим міжнародно-правовими документами з прав людини і гарантованим Конституцією України та іншими актами законодавства.

На міжнародному рівні право людини на свободу об'єднань гарантоване Загальною декларацією прав людини 1948 р. (стаття 20); Міжнародним пактом про громадянські і політичні права 1966 р. (стаття 22); Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (стаття 11).

Відповідно до Конституції України громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей. Усі об'єднання громадян рівні перед законом. Громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами. Усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів

місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк (частини перша, п'ята статті 36, частина перша статті 38, стаття 40 Конституції України).

Законом України "Про громадські об'єднання" передбачено, що громадське об'єднання — це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів (частина перша статті 1).

Відповідно до статті 3 зазначеного Закону громадські об'єднання утворюються і діють на принципах: самоврядності (передбачає право членів (учасників) громадського об'єднання самостійно здійснювати управління діяльністю громадського об'єднання відповідно до його мети (цілей), визначати напрями діяльності, а також невтручання органів державної влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в діяльність громадського об'єднання, крім випадків, визначених законом); рівності перед законом (передбачає, що громадські об'єднання є рівними у своїх правах та обов'язках відповідно до закону з урахуванням організаційно-правової форми, виду та/або статусу такого об'єднання); прозорості, відкритості та публічності (прозорість, відкритість передбачає право всіх членів (учасників) громадського об'єднання мати вільний доступ до інформації про його діяльність, у тому числі про прийняті громадським об'єднанням рішення та здійснені заходи, а також обов'язок громадського об'єднання забезпечувати такий доступ. Публічність означає, що громадські об'єднання інформують громадськість про свої мету (цілі) та діяльність).

Для здійснення своєї мети (цілей) громадське об'єднання має право: вільно поширювати інформацію про свою діяльність, пропагувати свою мету (цілі); звертатися у порядку, визначеному законом, до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами; одержувати у порядку, визначеному законом, публічну інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації; брати участь у порядку, визначеному законодавством, у розробленні проектів нормативно-правових актів, що видаються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і стосуються сфери діяльності громадського об'єднання та важливих питань державного і суспільного життя; проводити мирні зібрання; здійснювати інші права, не заборонені законом (частина перша статті 21 Закону України "Про громадські об'єднання").

Держава забезпечує додержання прав громадських об'єднань. Втручання органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб у діяльність громадських об'єднань, так само як і втручання громадських об'єднань у

діяльність органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, не допускається, крім випадків, передбачених законом.

Державний нагляд та контроль за дотриманням закону громадськими об'єднаннями здійснюють органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування у порядку, визначеному законом (частини перша, друга і п'ята статті 22 Закону України "Про громадські об'єднання").

Згідно із частиною четвертою статті 4 зазначеного Закону громадським об'єднанням не можуть надаватися владні повноваження, крім випадків, передбачених законом.

Таким чином, Законом України "Про громадські об'єднання" закріплено правовий статус громадських об'єднань, який становить сукупність прав, обов'язків, гарантій та обмежень, при цьому законодавцем виокремлено обмеження, визначивши, що громадським об'єднанням не можуть надаватися владні повноваження, крім випадків, передбачених законом.

У своєму Рішенні від 13 грудня 2001 р. № 18-рп (справа про молодіжні організації) Конституційний Суд України зазначав, що частина перша статті 36 Конституції України гарантує громадянам право на свободу об'єднання, в тому числі у громадські організації, для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів. Свобода об'єднання означає, зокрема, правову і фактичну можливість добровільно, без примусу чи попереднього дозволу утворювати об'єднання громадян або вступати до них.

Обов'язком правової держави є, зокрема, невтручання як у реалізацію громадянами права на свободу об'єднання, так і в діяльність самого об'єднання, "за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей" (частина перша статті 36 Конституції України). Тим самим Конституція України встановила межі втручання держави в реалізацію права громадян на свободу об'єднання. Пункт 11 частини першої статті 92 Конституції України передбачає, що виключно законами визначаються "засади утворення і діяльності політичних партій, інших об'єднань громадян, засобів масової інформації". Інші (що не є найбільш загальними) питання реалізації права на свободу об'єднання в громадянському суспільстві не підлягають державному регулюванню і мають вирішуватися на вільний розсуд його членів (абзаци третій і шостий пункту 2 мотивувальної частини).

Крім того, слід зазначити, що питання щодо покладення Законом обов'язку на фізичних осіб, які не є особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, чи прирівняними до них особами, вже було предметом розгляду Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та 65 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 частини першої статті 3, абзацу третього частини третьої статті 45 Закону України "Про запобігання корупції", пункту 2 розділу II "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін

до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб".

Так, Конституційний Суд України вважає, що покладення на особу, яка не уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, обов'язку з декларування відповідно до вимог положення пункту 5 частини першої статті 3, абзацу третього частини третьої статті 45 Закону України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII "Про запобігання корупції" може розглядатися як втручання у приватне (особисте) та сімейне життя цієї особи, а тому таке втручання має здійснюватися з дотриманням вимог Конституції України.

Конституційний Суд України наголошує, що держава має створити такі законодавчі механізми для діяльності об'єднань громадян, які забезпечуватимуть вільний розвиток особистості, можливості реалізації нею свого творчого потенціалу та індивідуальних здібностей у політичній, економічній, соціальній, культурній або інших сферах суспільного життя. Водночас об'єднання громадян та їх члени у своїй діяльності зобов'язані неухильно дотримуватися вимог Конституції України, зокрема її статей 36, 37.

Будь-які обмеження права на свободу об'єднання, у тому числі покладання на громадян додаткових обов'язків у зв'язку з реалізацією цього конституційного права, повинні встановлюватися законом (доступним, передбаченим і сформульованим з достатньою точністю), переслідувати одну чи кілька легітимних цілей, а також повинні бути потрібними у демократичному суспільстві, тобто обумовленими "нагальною суспільною потребою", відповідати принципу пропорційності.

Конституційний Суд України вважає, що "при запровадженні для громадян додаткових обов'язків, пов'язаних із реалізацією права на свободу об'єднання, законодавець має забезпечити досягнення справедливого балансу між інтересами осіб, які здійснюють своє право на свободу об'єднання, самих об'єднань та інтересами національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей, виходячи з яких згідно з положеннями частини першої статті 36 Основного Закону України допускаються певні законодавчі обмеження реалізації цього конституційного права. Потреба в застосуванні законодавцем відповідних обмежень конституційного права на свободу об'єднання повинна ретельно зважуватись та підкріплюватись переконливими підставами того, що за будь-яких обставин перевага надаватиметься заходам із мінімальним обмежувальним впливом і що ці обмеження застосовуватимуться у чітко визначеній сфері".

Також Конституційний Суд України вважає, що держава зобов'язана здійснювати контроль за діяльністю громадських об'єднань з метою забезпечення дотримання ними та їх членами відповідних норм законодавства України, проте такий контроль не повинен бути надмірним і перешкоджати законній діяльності цих об'єднань та реалізації громадянами їх конституційного права (стаття 36 Конституції України). Ступінь втручання держави у функціонування інститутів громадянського суспільства має переслідувати легітимну мету, бути пропорційним та враховувати баланс приватних та публічних інтересів (абзац шостий підпункту 2.2 пункту 2, абзаци п'ятий —

сьомий підпункту 3.1, абзац дев'ятий підпункту 3.4 пункту 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 6 червня 2019 р. № 3-р).

Щодо парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина

Для гарантування конституційного порядку, належного функціонування держави з метою утвердження прав і свобод людини і забезпечення гідних умов життя Конституція України передбачає структуровану, багаторівневу, ієрархічну систему органів державної влади, які наділені відповідною компетенцією, мають свій предмет відання та владні повноваження.

Відповідно до Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (стаття 6, частини перша, друга статті 8, частина друга статті 19 Конституції України).

Згідно з пунктом 33 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить здійснення парламентського контролю у межах, визначених Конституцією та законом.

У теорії права парламентський контроль визначається як особливий вид державного контролю, який здійснюється Верховною Радою України на підставі та у межах, визначених Конституцією України, що дає змогу парламенту отримувати достовірну й об'єктивну інформацію про фактичне виконання своїх обов'язків і повноважень відповідними органами влади та їх посадовими особами, належним чином реагувати на виявлені порушення, а отже, спрямований на забезпечення конституційної законності та державної дисципліни у сферах їх безпосередньої владно-управлінської діяльності.

Одним з різновидів парламентського контролю у системі гарантій прав і свобод людини у сучасних демократичних державах є інститут парламентського уповноваженого у правах людини (омбудсмена).

Відповідно до Конституції України парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (частина третя статті 55, пункт 33 частини першої статті 85, стаття 101).

Законом України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" передбачено, що парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і в межах її юрисдикції на постійній основі здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

(далі — Уповноважений), який у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Метою парламентського контролю, який здійснює Уповноважений, є захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України; запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню; запобігання будь-яким формам дискримінації щодо реалізації людиною своїх прав і свобод.

Сферою застосування Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" є відносини, що виникають при реалізації прав і свобод людини і громадянина між громадянином України, незалежно від місця його перебування, іноземцем чи особою без громадянства, які перебувають на території України, та органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх посадовими і службовими особами.

Дія зазначеного Закону також поширюється на відносини, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом.

Уповноважений здійснює свою діяльність незалежно від інших державних органів та посадових осіб. Діяльність Уповноваженого доповнює існуючі засоби захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, не відміняє їх і не тягне перегляду компетенції державних органів, які забезпечують захист і поновлення порушених прав і свобод.

Уповноважений має право, зокрема, направляти у відповідні органи акти реагування Уповноваженого у разі виявлення порушень прав і свобод людини і громадянина для вжиття цими органами заходів. Актами реагування Уповноваженого щодо порушень положень Конституції України, законів України, міжнародних договорів України стосовно прав і свобод людини і громадянина є конституційне подання Уповноваженого та подання Уповноваженого до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб.

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, посадові та службові особи, до яких звернувся Уповноважений, зобов'язані співпрацювати з ним і надавати йому необхідну допомогу, зокрема: забезпечувати доступ до матеріалів і документів, у тому числі на засадах, визначених законодавчими актами щодо захисту інформації з обмеженим доступом; надавати інформацію і давати пояснення стосовно фактичної і правової підстави своїх дій та рішень; розглядати пропозиції Уповноваженого щодо поліпшення їх діяльності у сфері захисту прав і свобод людини

і громадянина та у місячний строк з дня одержання пропозицій надавати вмотивовану письмову відповідь на них.

Відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії тягнуть за собою відповідальність згідно з чинним законодавством (стаття 2, пункти 1, 3, 6 частини першої статті 3, частина друга статті 4, пункт 11 частини першої статті 13, частина перша статті 15, стаття 22 цього Закону).

Щодо юридичної визначеності терміну "законні вимоги Уповноваженого", який використаний у статті 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення

Слід зазначити, що Законом України від 2 червня 2011 р. № 3454-VI "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про захист персональних даних", зокрема, доповнено Кодекс України про адміністративні правопорушення статтями 188[39] "Порушення законодавства у сфері захисту персональних даних", 188[40] "Невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань захисту персональних даних" та визначено механізм реалізації зазначених статей.

Законом України від 3 липня 2013 р. № 383-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних", зокрема, внесено зміни до статті 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині заміни в її назві слів "посадових осіб спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань захисту персональних даних" словами "Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини", а також викладення абзацу першого в такій редакції: "Невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини".

Чинною редакцією статті 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлено адміністративну відповідальність за невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, що має наслідком накладення штрафу на посадових осіб, громадян — суб'єктів підприємницької діяльності від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Конституційну скаргу подано у зв'язку з притягненням скаржника як посадової особи громадського об'єднання до адміністративної відповідальності у зв'язку з невиконанням законних вимог Уповноваженого або його представників стосовно ненадання відповіді на листи Секретаріату Уповноваженого і мотивовано, зокрема, тим, що вищенаведені норми законодавства не відповідають положенням Конституції України, згідно з якими Уповноважений здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина (стаття 101), у той час як

статтею 40 Конституції України передбачено право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, тобто повноваження Уповноваженого щодо здійснення парламентського контролю в аспекті дотримання цього права поширюється виключно на суб'єктів владних повноважень.

З повагою

Прем'єр-міністр України **Денис ШМИГАЛЬ**

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 08:01:52 23.12.2024

Назва файлу з підписом: 31060_0_2-24.PDF.p7s
Розмір файлу з підписом: 8.9 КБ

Назва файлу без підпису: 31060_0_2-24.PDF
Розмір файлу без підпису: 4.3 МБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Електронна печатка: Секретаріат Кабінету Міністрів України, № 35/5
П.І.Б.:
Країна: Україна
Організація (установа): Секретаріат Кабінету Міністрів України
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 09:58:37 21.12.2024
Сертифікат виданий: КНЕДП ДПС
Серійний номер: 3FAA9288358EC00304000000985036003643B600
Тип носія особистого ключа: ЗНКІ е.ключ ІІТ Алмаз-1К
Серійний номер носія особистого ключа: Не визначено
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Кваліфікований
Тип контейнера: Підпис та дані в окремих файлах (CAdES detached)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (CAdES-X Long)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2024.11.25 13:00